

การพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล
“วัดสวย @ อุตรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน
The Development of Vlogs on Digital Platforms
"Beautiful Temple @ Udon Thani" for the Hearing Impaired
สุธีรา จันทรปุม^{1*}, พิชินทร์ จันทรปุม², ชายแดน มิ่งเมือง³, จันทกานต์ ไกรหลง⁴ และ ธัญลักษณ์ เวชไทยสงค์⁵
Suthira Junpoom^{1*}, Pichain Junpoom², Chaidan Mingmueang³,
Chanthakan Kailong⁴ and Thanyaluk Wetthaisong⁵
สาขาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร^{1*,2,3,4,5}
Computer Faculty of Science and Technology Sakon Nakhon Rajabhat University^{1*,2,3,4,5}
E-Mail : suthira@snru.ac.th^{1*}
(Received : October 10, 2025; Revised : June 6, 2026; Accepted : June 8, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุตรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน 2) ประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุตรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุตรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และนักเรียนผู้บกพร่องทางการได้ยิน จากโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุตรธานี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุตรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ต้องคความรูใหม่ในการวิจัยเป็น ตัวแบบการออกแบบสื่อดิจิทัลเชิงทัศนศาสตร์สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียกว่า V-DEAF Model ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การออกแบบสารสนเทศที่ยึดการมองเห็นเป็นศูนย์กลาง (2) กลยุทธ์การนำเสนอความรู้ความบันเทิงเชิงพลวัต (3) การสร้างความผูกพันผ่านอัตลักษณ์ภาษามือ (4) สถาปัตยกรรมส่วนต่อประสานที่เข้าถึงง่าย และ (5) ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยง 2) ผลการประเมินคุณภาพของสื่อวีล็อก โดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล็อก อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : วีล็อก, แพลตฟอร์มดิจิทัล, ผู้บกพร่องทางการได้ยิน, จังหวัดอุตรธานี

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop vlog media on the digital platform “Beautiful Temples @ Udon Thani” for persons with hearing impairments; 2) evaluate the quality of the vlog media on the digital platform “Beautiful Temples @ Udon Thani” for persons with hearing impairments; and 3) study users’ satisfaction with the vlog media on the digital platform “Beautiful Temples @ Udon Thani” for persons with hearing impairments. The target group consisted of three experts and 30 students with hearing impairments from Udon Thani School for the Deaf. The research instruments included a quality assessment form and a satisfaction questionnaire. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The research findings revealed that: 1) the development of vlog media on the digital platform “Beautiful Temples @ Udon Thani” for persons with hearing impairments generated new

research knowledge in the form of a visual digital media design model for persons with hearing impairments, called the V-DEAF Model. The model consists of five components: (1) Visual-Centered Information Design, (2) Dynamic Edutainment Presentation Strategy, (3) Engagement through Sign Language Identity, (4) Accessible Interface Architecture, and (5) Flexible and Connected Learning Ecosystem; 2) the expert evaluation of the quality of the vlog media was at the highest level; and 3) users' satisfaction with the vlog media was at the highest level.

Keywords : Vlog, Digital Platform, Hearing-Impaired, Udon Thani Province

บทนำ

วีล็อก เป็นวิดีโอประเภทหนึ่งที่มีความนิยมสูงในปัจจุบัน มีที่มาจากคำว่า “Video” ผสมกับคำว่า “Log” มีลักษณะคล้ายกับการเขียนบล็อกแต่แตกต่างกันที่การนำเสนอ โดยวีล็อกนั้นจะนำเสนอในรูปแบบวิดีโอเป็นหลัก ผู้ที่ทำหน้าที่บันทึกวิดีโอหรือดำเนินรายการ เรียกว่า วีล็อกเกอร์ (Vlogger) เนื้อหาส่วนมากเป็นการบันทึกวิดีโอเกี่ยวกับวิถีชีวิตประจำวันไลฟ์สไตล์ ความชอบ รวมถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีลักษณะคล้ายกับการเขียนไดอารี่ แต่เปลี่ยนเป็นการบันทึกวิดีโอแทน ความยาวของแต่ละวิดีโอไม่ยาวมาก มีเนื้อหากระชับและเข้าใจง่าย เพื่อตอบโจทยพฤติกรรมของผู้ชมในยุคปัจจุบัน วีล็อกนั้นมีการนำเสนอที่แตกต่างจากบล็อกหรือรายการสด (Live Show) เนื่องจากเป็นการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ จากวิดีโอผ่านทางช่องทางออนไลน์ ผู้ผลิตรายการจะต้องมีการคิดประเด็นของเรื่องราวที่จะนำเสนอ รวมไปถึงมีการร้อยเรียงเรื่องราวออกมาเป็นลำดับคล้ายกับการเขียนไดอารี่หนึ่งบทที่ถูกเรียบเรียงมาอย่างดี ต้องมีการตัดต่อให้ทั้งเรื่องเป็นบทเดียวกัน [1]

ปัจจุบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลายเป็นจุดหมายในการท่องเที่ยวภายในประเทศ จากการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางของชาวไทย เดินทางไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด (ร้อยละ 28.05) โดยจังหวัดอุดรธานีติด 1 ใน 10 ลำดับแรกของจังหวัดยอดนิยมของนักท่องเที่ยว จากข้อมูลเบื้องต้นจังหวัดอุดรธานีเป็นจุดหมายปลายทางของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน จัดอยู่ลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสถิติตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2566 มีผู้เยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 2,147,599 คน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุดรธานี 4,672.39 ล้านบาท [2] ด้วยจุดเด่นด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง ได้แก่ วัดป่าบ้านตาด (หลวงตามหาบัว) วัดป่าภูก้อ วัดสัตตวันาราม วัดภูแก้วรัตนาราม วัดศิริสุทโธ (คำชะโนด) วัดภูตะเกาทอง วัดป่าดงหนองตาล วัดป่าสว่างธรรม (ศิริพร อำไพพงษ์) วัดป่าไชยวาน วัดเขาช่องขาด วัดป่าศรีคุณาราม วัดสระมนี วัดพระแท่นบ้านแดง (วัดหลวงปู่พินุลย์) วัดหลวงปู่คำ เป็นต้น แม้ยังไม่ปรากฏสถิติอย่างเป็นทางการของจำนวนผู้พิการทางการได้ยินที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดในจังหวัดอุดรธานี แต่จากสถิติผู้พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (ในงานวิจัยนี้ใช้คำว่า ผู้บกพร่องทางการได้ยิน) ในประเทศไทยของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2567) มีผู้พิการทางการได้ยิน จำนวน 418,612 คน [3] โดยจังหวัดอุดรธานีมีจำนวนผู้บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 8,615 คน [4] คิดเป็น 2.06% ของผู้บกพร่องทางการได้ยินในประเทศ สะท้อนให้เห็นว่ามีผู้บกพร่องทางการได้ยินที่มีความต้องการเข้าถึงการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวของผู้บกพร่องทางการได้ยิน คือ ปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องมาจากการสูญเสียการได้ยิน ทำให้ความสามารถในการรับรู้ด้านการพูด การอ่าน และการเขียน ก็ลดลงไปด้วย ซึ่งการสื่อสารของผู้บกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย จะใช้ภาษามือไทยในการสื่อสารระหว่างผู้บกพร่องทางการได้ยินกับผู้บกพร่องทางการได้ยินด้วยกัน แต่ในคนปกติจะสื่อสารกับผู้บกพร่องทางการได้ยินผ่านล่ามภาษามือ ดังปรากฏเห็นได้ในรายการโทรทัศน์ แต่จะเห็นได้ว่าล่ามภาษามือไม่ได้มีในทุกรายการ และไม่ได้มีทุกเวลา เนื่องจากจำนวนล่ามภาษามือมีจำนวนน้อย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน เป็นการนำเสนอวัดสวย 9 วัด ของจังหวัดอุดรธานี ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีอยู่แล้ว ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้เป็นแพลตฟอร์มการแชร์สื่อ YouTube โดยมีวีล็อกเกอร์เป็นผู้บกพร่องทางการได้ยิน ที่ใช้ภาษามือในการเล่าเรื่อง เพื่อให้ผู้บกพร่องทางการได้ยินได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวโดยตรงโดยไม่ต้องใช้ล่ามภาษามือ ทำให้ได้รับข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้บกพร่องทางการได้ยิน ในการสร้างสื่อเพื่อผู้บกพร่องทางการได้ยินด้วยกัน และยังเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้กับจังหวัดอุดรธานีอีกทาง

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.1 เพื่อพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน
- 1.2 เพื่อประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน
- 1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 วีล็อก (Vlog)

วีล็อก หรือล็อก มาจากคำว่า Video และ คำว่า Log เป็นการบันทึกเรื่องราวโดยเล่าผ่านวิดีโอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวในชีวิตประจำวันหรือสาระความรู้ต่าง ๆ ที่มี เอกลักษณะเฉพาะตัว การคิดและการทำความเข้าใจเนื้อหา ในการนำเสนอเรื่องราวให้มีความน่าสนใจ ไม่ซ้ำใคร และเนื้อหาที่ดีต้องไม่ลอกเลียนแบบคนอื่น และการออกแบบ ตัดต่อวิดีโอ ที่ดูแล้วสนุกสนาน สามารถดึงดูดผู้ชมให้มีการติดตามและรับชมได้มากขึ้นด้วย [5]

2.2 แพลตฟอร์มดิจิทัล

แพลตฟอร์มดิจิทัล เป็นรูปแบบการใช้ดิจิทัลรูปแบบใหม่ที่รวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงบ่อย ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาขององค์กร แพลตฟอร์มดิจิทัลอาจถือว่าเป็นผลรวมของสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ หรือบริการที่จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ผลิต และผู้บริโภค ตลอดจนชุมชนที่มีปฏิสัมพันธ์กันในแพลตฟอร์ม ซึ่งแพลตฟอร์มมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับโมเดลหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ใช้ [6] ตัวอย่างของแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram และ LinkedIn 2) แพลตฟอร์มความรู้ เช่น Stack Overflow, Quora และ Yahoo 3) แพลตฟอร์มการแชร์สื่อ เช่น YouTube, Spotify และ Vimeo 4) แพลตฟอร์มที่เน้นการบริการ เช่น Uber, Airbnb และ GrubHub

2.3 ผู้บกพร่องทางการได้ยิน

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ผู้ที่สูญเสียสมรรถภาพทางการได้ยิน เนื่องจากอวัยวะการได้ยิน เช่น ประสาทหูเสื่อม หรือพิการทำให้ไม่ได้ยินเสียงต่าง ๆ หรือได้ยินไม่ชัด และสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 – 90 เดซิเบล ทำให้มีผลกระทบต่อบุคคลนั้น ๆ [7] ลักษณะของความบกพร่องทางการได้ยินสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยินโดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล 2) คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกียร วรงค์ก้อม และคณะ [8] ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อคนหูหนวกในการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ในโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยว” ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาเทคโนโลยี

ดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, $SD. = 1.26$) ส่วนความต้องการเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD. = 0.98$) ดังนั้น จึงได้พัฒนาเป็นวิดีโอทัศน์และสร้างคิวอาร์โค้ดเผยแพร่ข้อมูลในโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับคนหูหนวก ซึ่งมีความเหมาะสมและมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ประเมิน โดยมีคะแนนเฉลี่ยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาขึ้น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, $SD. = 0.08$) แสดงผลลัพธ์ที่สามารถนำไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนหูหนวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาวดี ผ่านภา [5] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การผลิตวีล็อก (Vlog) ร่วมกับเทคนิคอินโฟกราฟิก (Infographic) แบบเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่าการประเมินความพอใจต่อการผลิตวีล็อกร่วมกับอินโฟกราฟิกแบบเคลื่อนไหวของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านวีล็อก มีความเหมาะสมและมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดความน่าสนใจให้กับวีล็อก ส่วนในด้านอินโฟกราฟิก มีความคิดสร้างสรรค์และความเหมาะสม ถือว่าเลือกใช้เทคนิคอินโฟกราฟิกได้อย่างดี และด้านเนื้อหาสามารถส่งเสริมกันได้ดีเป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าการผลิตวีล็อกร่วมกับเทคนิคอินโฟกราฟิกแบบเคลื่อนไหวส่งเสริมให้เกิดความแปลกใหม่ น่าสนใจและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น

ณชรต อิมณะรัฐ [9] ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบทางการสร้างสรรค์วีล็อกเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยว ผลการวิจัย พบว่า 1) เนื้อหารูปแบบและวิธีการนำเสนอวีล็อกเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากผู้รับสารประกอบด้วย 1.1) แก่นเนื้อหา 3 ประการได้แก่ ก) สถานที่ท่องเที่ยวในมุมมองที่แตกต่าง ข) รูปแบบการใช้ชีวิตในการท่องเที่ยว เช่น วิธีการเดินทาง ที่พัก อาหาร และกิจกรรม ค) โฆษณาแฝง 1.2) รูปแบบวีล็อกไม่มีแบบแผนตายตัว คงไว้ซึ่งความจริงของเนื้อหาแต่มีการสร้างเหตุการณ์ให้เกินจริง 1.3) วิธีการนำเสนอประกอบด้วย ก) เล่าเรื่องแบบไดอารี ข) บรรยายไม่เป็นทางการ ค) เคลื่อนกล้องไม่มีแบบแผน ง) ใช้เทคนิคพิเศษเพิ่มสีสัน จ) ตัดภาพเร็ว และ ฉ) เล่าเรื่องด้วยภาพ 2) คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการวีล็อกเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยวประกอบด้วย ก) บุคลิกเร้าแรง ข) ความเป็นมิตร ค) สลีการพูดมีเอกลักษณ์ ง) ทักษะการใช้วัจนภาษาในระดับที่สูง จ) รักการผจญภัย และ ข) รักการค้นคว้าเพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับลึก 3) องค์ประกอบทางการสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ก) เนื้อหาสะท้อนความสนุกสนานในกลุ่มเพื่อน ข) การสอดแทรกมุกตลก ค) ผู้ดำเนินรายการเป็นผู้ทรงอิทธิพล ง) สื่อความหมายแบบตรงไปตรงมา และ จ) เนื้อหาให้ประสบการณ์ใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือการวิจัย

- 1.1 สื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน
- 1.2 แบบประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ
- 1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ

2. กลุ่มเป้าหมาย

- 2.1 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน
- 2.2 ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และสอนผู้บกพร่องทางการได้ยิน ไม่น้อยกว่า 3 ปี

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 การพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ตามขั้นตอนการพัฒนาสื่อ 4P [10] ได้ “ตัวแบบการออกแบบสื่อดิจิทัลเชิงทัศนศาสตร์สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน” (Visual-Centric Digital Media Design Model for the Deaf) หรือเรียกว่า “V-DEAF Model” ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) V - Visual-Centric Information Design (การออกแบบสารสนเทศที่ยึดการมองเห็นเป็นศูนย์กลาง) การเปลี่ยนกระบวนการทัศน์จากการ “แปลเสียงเป็นภาพ” เป็นการ “เล่าเรื่องด้วยภาพ” จะเห็นว่าสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ต้องแปลงข้อมูลเชิงนามธรรม (Abstract) ให้เป็นรูปธรรม (Concrete) ผ่านกราฟิกภาพเคลื่อนไหว และสัญลักษณ์ทางสายตา เพื่อลดภาระในการตีความและลดความเสี่ยงที่ขาดหายไป

2) D - Dynamic Edutainment Strategy (กลยุทธ์การนำเสนอความรู้ความบันเทิงเชิงพลวัต) การใช้กลยุทธ์ “Dynamic Vlog” ที่เน้นการตัดต่อที่กระชับ ฉับไว และมีการเคลื่อนไหวของมุกกล้อง (Camera Movement) เพื่อสร้างจังหวะการรับรู้ที่ตื่นตัวตลอดเวลา สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคสื่อของเยาวชนในยุคดิจิทัล ซึ่งช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Engagement)

3) E - Empathetic Engagement via Sign Language Identity (การสร้างความผูกพันผ่านอัตลักษณ์ภาษามือ) บทบาทของ “ผู้ดำเนินรายการ” การใช้ผู้ดำเนินรายการที่เป็นผู้บกพร่องทางการได้ยิน (Deaf Host) ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ผู้ให้ข้อมูล แต่ทำหน้าที่เป็น “ตัวแบบทางสังคม” (Social Role Model) ที่สร้างความรู้สึกเป็นพวกพ้องและความเข้าใจ (Empathy) ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความไว้วางใจและเปิดรับเนื้อหาได้ดีกว่าการใช้ล่ามภาษามือทั่วไป

4) A - Accessible Interface Architecture (สถาปัตยกรรมส่วนต่อประสานที่เข้าถึงง่าย) การจัดวางองค์ประกอบหน้าจอ (Screen Layout) ภายใต้แนวคิด “พื้นที่ปลอดภัยทางสายตา” (Visual Safe Zone) โดยมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่อย่างชัดเจนระหว่าง 1) ภาพเนื้อหาหลัก 2) พื้นที่ภาษามือ และ 3) พื้นที่คำบรรยาย เพื่อจัดปัญหาการแย่งชิงความสนใจทางสายตา (Split-Attention Effect) ทำให้ผู้บกพร่องทางการได้ยินสามารถประมวลผลข้อมูลหลายรูปแบบพร้อมกันได้อย่างราบรื่น และ

5) F - Flexible Learning Ecosystem (ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยง) การบูรณาการสื่อเข้ากับแพลตฟอร์มดิจิทัล YouTube ที่ผู้เรียนคุ้นเคย เป็นการสร้างการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อ (Seamless Learning)

3.2 การประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 พัฒนาแบบประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางสร้างประเด็นคำถามในแบบประเมิน

2) กำหนดโครงสร้างแบบประเมิน ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล จำนวน 2 ด้าน รวม 9 ข้อ

1) ด้านการนำเสนอสื่อวีล็อก จำนวน 5 ข้อ

2) ด้านการใช้ภาษามือของวีล็อกเกอร์ จำนวน 4 ข้อ

3) สร้างแบบประเมินในแต่ละตอน โดยตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินแบบกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ

4) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และความสอดคล้องของข้อความถามกับเนื้อหา โดยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

5) วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) เปิดสื่อวีดิทัศน์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน ให้ผู้เชี่ยวชาญรับชม

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพ และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

3) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4) สรุปผลข้อมูล

3.3 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 พัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางสร้างประเด็นคำถามในแบบสอบถาม

2) กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อความถาม จำนวน 10 ข้อ

3) สร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ

4) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และความสอดคล้องของข้อความถามกับเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามสร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

5) วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

3.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินความพึงพอใจ จากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1) ชี้แจงจุดประสงค์ของการสร้างสื่อและเปิดให้กลุ่มเป้าหมายรับชม

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

3) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4) สรุปผลข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ [11]

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับน้อย

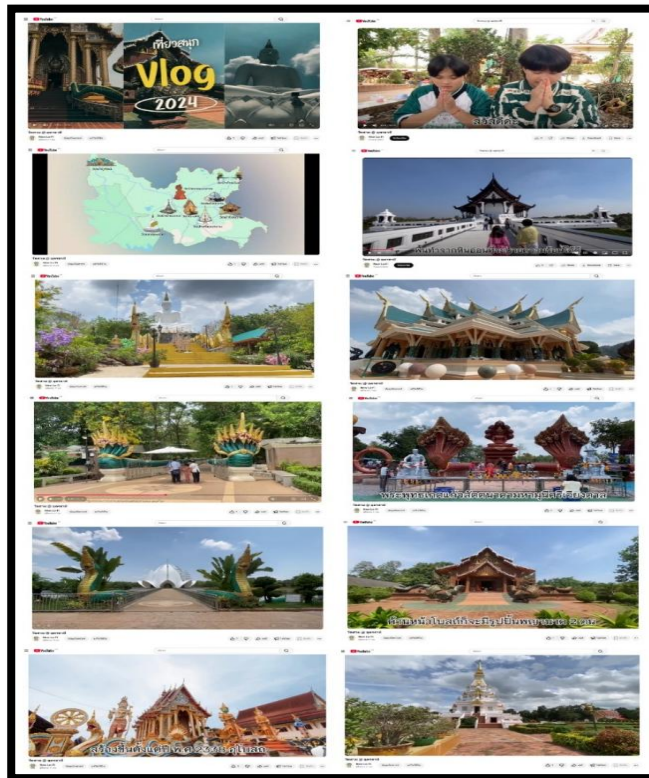
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ตามขั้นตอนการพัฒนาสื่อ 4P ได้ "ตัวแบบการออกแบบสื่อดิจิทัลเชิงทัศนศาสตร์สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน" (Visual-Centric Digital Media Design Model for the Deaf) หรือเรียกว่า "V-DEAF Model" ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติ ในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ยุคใหม่ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) V - Visual-Centric Information Design (การออกแบบสารสนเทศที่ยึดการมองเห็นเป็นศูนย์กลาง) 2) D - Dynamic Edutainment Strategy (กลยุทธ์การนำเสนอความรู้บันเทิงเชิงพลวัต) 3) E - Empathetic Engagement via Sign Language Identity (การสร้างความรู้ผ่านอัตลักษณ์ภาษามือ) 4) A - Accessible Interface Architecture (สถาปัตยกรรมส่วนต่อประสานที่เข้าถึงง่าย) และ 5) F - Flexible Learning Ecosystem (ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยง)

V-DEAF Model จึงถือเป็นนวัตกรรมทางกระบวนการ (Process Innovation) ที่แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสื่อสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน มิใช่เพียงการเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกเข้าไปในสื่อปกติ แต่คือ "การออกแบบระบบนิเวศการมองเห็นใหม่" (Re-engineering the Visual Ecosystem) ที่คำนึงถึงการรับรู้ และ บริบททางสังคม วัฒนธรรมของคนหูหนวกอย่างเป็นองค์รวม แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตัวอย่าง วีล็อก “วัดสวย @ อุดรธานี”

2. ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

ผู้วิจัยดำเนินการนำสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินที่พัฒนาขึ้น ไปนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และผู้บกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 ท่าน เพื่อรับชมสื่อและประเมินคุณภาพ จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน เทียบกับเกณฑ์และสรุปผลแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	การแปลความหมาย
1. ด้านการนำเสนอสื่อวีล็อก			
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 คำบรรยายเนื้อหามีความถูกต้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 การอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจนไม่ซับซ้อน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ลำดับการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
1.5 การสรุปเนื้อหาที่มีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.23	มากที่สุด
2. ด้านการใช้ภาษามือของวีล็อกเกอร์			
2.1 ภาพและวิดีโอมีความคมชัด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 เสียงดนตรีประกอบ Vlog มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 มีเทคนิคการบูรณาการใช้สื่อประกอบหลากหลายเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
2.4 การจัดวางองค์ประกอบของคำบรรยายเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
เฉลี่ย	4.67	0.29	มากที่สุด
โดยรวม	4.67	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, SD. = 0.26) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการนำเสนอสื่อวีล็อก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, SD. = 0.23) โดยเนื้อหาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจนไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, SD. = 0.00) รองลงมาได้แก่ คำบรรยายเนื้อหาที่มีความถูกต้อง การสรุปเนื้อหาที่มีความเหมาะสม และลำดับการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสมตามลำดับ ส่วนด้านการใช้ภาษามือของวีล็อกเกอร์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, SD. = 0.29) โดย ภาพและวิดีโอมีความคมชัด และด้านเสียงดนตรีประกอบ Vlog มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, SD. = 0.00) รองลงมาได้แก่ เทคนิคการบูรณาการใช้สื่อประกอบหลากหลายเหมาะสม และ การจัดวางองค์ประกอบของคำบรรยายเหมาะสม ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล็อกบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

ผู้วิจัยได้นำสื่อวีล็อกที่ผ่านการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ ไปนำเสนอแก่นักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน หลังจากสื่อวีล็อกแล้ว ได้ทำการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อวีล็อก จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐานเทียบกับเกณฑ์ และสรุปผลแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	การแปลความหมาย
1. สื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” มีความสวยงาม น่าสนใจ	4.60	0.56	มากที่สุด
2. ภาพมีความชัดเจน	4.48	0.56	มาก
3. ขนาดคำบรรยายมีความเหมาะสม	4.32	0.67	มาก
4. สีของคำบรรยายมีความสบายตา	4.56	0.57	มากที่สุด
5. ภาษามือมีความเป็นทางการ เข้าใจง่าย	4.60	0.56	มากที่สุด
6. ภาษามือมีความเร็วที่เหมาะสม	4.40	0.82	มาก
7. ระยะเวลาของสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” มีความเหมาะสม	4.76	0.45	มากที่สุด
8. หลังรับชม สื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” แล้ว มีความต้องการชมซ้ำ	4.56	0.63	มากที่สุด
9. หลังรับชม สื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” แล้ว เกิดความสนใจอยากไปเที่ยวตามรอยวีล๊อคเกอร์	4.64	0.67	มากที่สุด
10. ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” มีมากน้อยเพียงใด	4.54	0.56	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, SD. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระยะเวลาของสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.76$, SD. = 0.45) รองลงมา หลังรับชม สื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” แล้ว เกิดความสนใจอยากไปเที่ยวตามรอยวีล๊อคเกอร์ ($\bar{X} = 4.64$, SD. = 0.67)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ในครั้งนี้ ทำให้ได้ ตัวแบบการออกแบบสื่อดิจิทัลเชิงทัศนศาสตร์สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน (Visual-Centric Digital Media Design Model for the Deaf: V-DEAF Model) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกแบบสารสนเทศที่ยึดการมองเห็นเป็นศูนย์กลาง 2) กลยุทธ์การนำเสนอความรู้ความบันเทิงเชิงพลวัต 3) การสร้างความผูกพันผ่านอัตลักษณ์ภาษามือ 4) สถาปัตยกรรมส่วนต่อประสานที่เข้าถึงง่าย และ 5) ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยง สะท้อนให้เห็นว่า สื่อวีล๊อคที่พัฒนาขึ้นตามตัวแบบ V-DEAF Model มีความเหมาะสมทั้งในด้านการออกแบบการนำเสนอและการใช้ภาษามือไทยในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณชรต อัมมะรัฐ [9] ได้วิจัยเรื่อง องค์ประกอบทางการสร้างสรรค์วีล๊อคเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยว พบว่า 1) เนื้อหารูปแบบและวิธีการนำเสนอวีล๊อคเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากผู้รับชม 2) คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการวีล๊อคเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยว 3) องค์ประกอบทางการสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพ

2. ผลการประเมินคุณภาพสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นของต่อคุณภาพของสื่อวีล๊อค โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, SD. = 0.26) ทั้งนี้เนื่องจากสื่อวีล๊อคมีการนำเสนอการท่องเที่ยววัดสวย 9 แห่งของจังหวัดอุดรธานี จึงส่งผลให้มีความน่าสนใจ และกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความต้องการจะไปเที่ยวจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาวดี ผ่านเกา [5] ได้วิจัยเรื่อง การผลิตวีล๊อค (Vlog) ร่วมกับเทคนิคอินโฟกราฟิก (Infographic) แบบเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมการ

ท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านเนื้อหาสามารถส่งเสริมกันได้อย่างดี แสดงให้เห็นว่าการผลิตวีล๊อคกร่วมกับเทคนิคอินโฟกราฟิกแบบเคลื่อนไหวส่งเสริมให้เกิดความแปลกใหม่ น่าสนใจ และกระตุ้นความอยากรท่องเที่ยว

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ โดยรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD. = 0.61$) ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก สื่อวีล๊อค “วัดสวย @ อุดรธานี” ใช้คนหูหนวกเป็นผู้เล่าเรื่องโดยใช้ภาษามือไทย ทำให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติ วงศ์ก้อม และคณะ [8] ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อคนหูหนวกในการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ในโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, $SD = 0.08$) แสดงผลลัพธ์ที่สามารถนำไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับคนหูหนวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการพัฒนาสื่อวีล๊อคบนแพลตฟอร์มดิจิทัล “วัดสวย @ อุดรธานี” สำหรับผู้ปกครองทางการได้ยิน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนโสตศึกษา สามารถนำรูปแบบการนำเสนอแบบวีล๊อค ที่มีการใช้ภาษามือควบคู่กับคำบรรยายและกราฟิกที่ชัดเจน ไปปรับใช้ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ หรือเนื้อหาที่ซับซ้อน เพื่อช่วยลดอุปสรรคในการรับรู้สารและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

1.2 ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถนำสื่อวีล๊อคที่พัฒนาขึ้น ไปประยุกต์ใช้เป็นสื่อเสริม ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เห็นภาพสถานที่จริงและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นผ่านการนำเสนอด้วยภาษามือและภาพ

1.3 สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุดรธานี สามารถนำสื่อวีล๊อคชุดนี้ไปเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ของจังหวัด เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ปกครองทางการได้ยินสามารถเข้าถึงได้ เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่เท่าเทียม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาสื่อวีล๊อคในเนื้อหาอื่น ๆ ของจังหวัดอุดรธานี เช่น อาหารพื้นเมือง ประเพณีวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและครอบคลุมบริบทของชุมชนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนาสื่อวีล๊อคที่สามารถเผยแพร่บนแพลตฟอร์มดิจิทัลอื่น ๆ เช่น Facebook, Instagram, Tiktok เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ชม

เอกสารอ้างอิง

- [1] K. Kanyakan and L. Somchai, “The influence of vlogger’s attributes on travel intention of travel vlog followers in Bangkok metropolitan region,” *UTCC J. Humanit. Soc. Sci.*, vol. 44, no. 4, pp. 83–103, 2021. (in Thai)
- [2] L. Kanyarak, “The development process of cultural based tourism mapping model for tourism economy promotion in Udon Thani province,” *Public Adm. Assoc. Thailand J.*, vol. 6, no. 1, pp. 37–52, 2024. (in Thai)
- [3] Department of Empowerment of Persons with Disabilities, “Situation of people with disabilities as of June 30, 2024,” Ministry of Social Development and Human Security, 2024. [Online]. Available: <https://www.dep.go.th/images/uploads/files/03062567.pdf>. [Accessed: Jun. 16, 2026]. (in Thai)

- [4] Udon Thani Provincial Labour Office, “Udon Thani provincial labour situation report, annual report 2024 (January–December),” Ministry of Labour, 2024. [Online]. Available: <https://shorturl.asia/JDs6A>. [Accessed: Jun. 16, 2026]. (in Thai)
- [5] P. Suchavadee, “Producing vlog with motion infographics techniques to promote tourism case study of Koh Kret, Nonthaburi province,” *Vocat. Educ. Innov. Res. J.*, vol. 8, no. 1, pp. 74–81, 2024. (in Thai)
- [6] Fine Arts Department, *A Survey Analysis of Online Service Platforms of the National Library*. Bangkok, Thailand: National Library of Thailand, 2024.
- [7] K. Semchan, “Environment literacy through creative media of the deaf students,” M.A. thesis, Dept. Man and Environ. Manage., Chiang Mai Univ., Chiang Mai, Thailand, 2021. (in Thai)
- [8] W. Keyoon, H. Kanvipa, V. Parima, and M. Siriluck, “The development of digital technology for deaf to promote access to information of archaeological sites and tourist attractions,” *NRRU Community Res. J.*, vol. 17, no. 3, pp. 57–70, 2023. (in Thai)
- [9] A. Nacharat, “Creative elements of vlog for tourism communication,” *J. Commun. Arts Rev.*, vol. 25, no. 1, pp. 96–109, 2021. (in Thai)
- [10] S. Seksun, D. Suwattana, P. Supansa, S. Naweeyer, W. Chai, and S. Bunyanuch, “A study of vlog media production process for violence awareness under the media literacy concept of junior high school students in Udon Thani municipality, Udon Thani province,” *J. Manage. Sci. Pibulsongkram Rajabhat Univ.*, vol. 6, no. 1, pp. 73–91, 2024. (in Thai)
- [11] B. Srisaard, *Preliminary Research*, 10th ed. Bangkok, Thailand: Suweeriyasasn, 2017. (in Thai)